

MÄÄRUS

07.01.2026 nr 1

Kaitsetööstuse tootearenduse toetus

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 10 lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega reguleeritakse *ÜSS2021_2027* § 1 lõike 1 punktis 1 nimetatud rakenduskava (edaspidi *rakenduskava*) poliitikaeesmärgi 1 „Nutikam Eesti“ erieesmärgi (a)(vii) „Tööstussuutlikkuse suurendamine kaitsevõime edendamiseks, seades esikohale kahesuguse kasutusega võimed“ meetme 21.1.6.1 „Kaitsettevõtete TAI-mahukuse ja teadmussiirde võimekuse suurendamine“ sekkumise 21.1.6.11 „Kaitsetööstuse ettevõtte tootearenduse toetus“ elluviimiseks toetuse andmist.

(2) Toetuse taotlemisele, andmisele, kasutamisele ja tagasinõudmisele kohaldatakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrust nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) käesolevas määruses sätestatud erisustega.

(3) Toetust antakse riigiabina konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 tähenduses või vähese tähtsusega abina konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 tähenduses järgmiselt:

1) käesoleva määruse § 6 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud tegevusteks antav toetus on teadus- ja arendusprojektidele antav abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) (edaspidi *üldine grupierandi määrus*), artikli 25 tähenduses;

2) käesoleva määruse § 6 lõike 1 punktis 4 nimetatud tegevuseks antav toetus on väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele antav innovatsiooniabi üldise grupierandi määruse artikli 28 tähenduses või vähese tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023) (edaspidi *vähese tähtsusega abi määrus*), tähenduses.

(4) Üldise grupierandi määrusega kooskõlas antavale abile kohaldatakse üldist grupierandi määrust ja konkurentsiseaduse § 34². Vähese tähtsusega abi määrusega kooskõlas antavale abile kohaldatakse vähese tähtsusega abi määrust ja konkurentsiseaduse § 33.

(5) Väheste tähtsusega abi määrusega kooskõlas antud abi ei tohi ületada nimetatud määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud piirmäära. Toetuse andmisel väheste tähtsusega abina võetakse arvesse väheste tähtsusega abi määruse artiklis 5 sätestatud kumuleerimisreegleid. Väheste tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on nimetatud määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt omavahel seotud.

(6) Määrust ei kohaldata:

- 1) väheste tähtsusega abi või üldise grupierandi määruse alusel toetuse saajale, kellele Euroopa Komisjoni varasema otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, esitatud korraldus abi tagasimaksmiseks on täitmata;
- 2) väheste tähtsusega abi saajale väheste tähtsusega abi määruse artikli 1 lõikes 1 kehtestatud juhtudel;
- 3) üldise grupierandi määruse alusel toetuse saajale üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–6 sätestatud juhtudel;
- 4) raskustes olevale ettevõtjale üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 18 tähenduses, välja arvatud iduettevõtja, kes on börsil noteerimata väikeettevõtja viie aasta jooksul alates registreerimisest ja kes ei ole teise ettevõtja tegevust üle võtnud, kasumit jaotanud ega ole moodustatud ühinemise teel, või kasvuettevõtja, kes on ettevõtja, kelle keskmine aastatootlus on taotluse esitamisele eelnenud kolme majandusaasta jooksul olnud vähemalt 20 protsenti ja kellel oli kolmeaastase perioodi alguses vähemalt kümme töötajat ning kelle puhul ei arvata aktsia- või osakapitali hulka ülekursi;
- 5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 231, 30.06.2021, lk 60–93), artiklis 7 sätestatud juhtudel.

§ 2. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) keskmise suurusega ettevõtja on ettevõtja, kes vastab üldise grupierandi määruse I lisa artikli 2 punktis 1 sätestatud kriteeriumitele;
- 2) projektiplaan on tegevuskava, mis sisaldab projekti elluviimiseks vajalikke tegevusi töopakettide kaupa ning nende selgelt mõõdetavaid tulemusi, tegevuste uudsuse kirjeldust, turuanalüüsi, turundus- ja tegevusplaani, intellektuaalomandi strateegia kirjeldust ja selle kaitsmise plaani, projekti eelarvet ja selle põhjendust, projektimeeskonna kirjeldust ning ettevõtja majandusnäitajate prognoosi;
- 3) rakendusuuring on üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 85 tähenduses esmakordne uuring uue teadmise saamiseks, millel on kindlaks määratud praktiline rakendus ja ettevõtjast tellija, kes kasutab saadud uut teadmist ärilisel eesmärgil;
- 4) suurettevõtja on ettevõtja, kes ei vasta üldise grupierandi määruse I lisa artiklis 2 sätestatud kriteeriumitele;
- 5) teadus- ja arendusasutus on üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 83 kohaselt teadmisi levitav organisatsioon;
- 6) teadus- ja arendustegevus on isiku loomevabadusel põhinev süstemaatiline tegevus, mille eesmärk on saada teadusuuringute abil uusi teadmisi inimese, looduse ja ühiskonna ning nende vastastikuse toime kohta ning neid teadmisi rakendada;
- 7) teostatavusuuring on üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 87 kohaselt projekti potentsiaali hindamine ja analüüs, mille eesmärk on toetada otsuste tegemise protsessi, tehes objektiivselt ja ratsionaalselt kindlaks projekti tugevad ja nõrgad küljed, võimalused ja ohud ning selgitades välja projekti elluviimiseks vajalikud vahendid ja projekti eduväljavaated;
- 8) tootearendus on tootearendus üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 86 tähenduses;
- 9) turutingimused on turutingimused üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 39a tähenduses;
- 10) tõhus koostöö on koostöö üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 90 tähenduses;

11) väikeettevõtja on ettevõtja, kes vastab üldise grupierandi määruse I lisa artikli 2 punktides 2 ja 3 sätestatud kriteeriumitele.

3. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on toetada ettevõtjate teadus- ja arendustegevuse ja innovatsioonivõimekuse suurendamist kaitsevaldkonnaga seotud projektide elluviimisel.

(2) Toetuse andmise tulemusena arendatakse välja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline uus või oluliselt muudetud tehnoloogia, toode või teenus.

(3) Toetust andes aidatakse saavutada järgmisi rakenduskava väljundnäitajaid:

1) toetatavad ettevõtjad;

2) toetustega toetatavad ettevõtjad;

3) toetatavad ettevõtjad, kes on peamiselt seotud kahesuguse kasutuse ja kaitsevõime edendamisega.

(4) Toetust andes aidatakse saavutada järgmisi rakenduskava tulemusnäitajaid:

1) erasektori investeeringud, mis täiendavad avaliku sektori toetust;

2) väike- ja keskmise suurusega ettevõtjad, kellel on suurem lisandväärtus töötaja kohta.

(5) Määruse alusel toetatavate projektide tegevused peavad aitama saavutada Vabariigi Valitsuse 15. juuli 2021. a protokollilise otsusega heaks kiidetud „Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035“ eesmärgid ning Riigikogu 12. mai 2021. a otsusega heaks kiidetud Eesti riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ (edaspidi *strateegia „Eesti 2035“*) sihti „Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ ja selle alamsihti „Eesti majandus on uuendusmeelne ja teadmispõhine“ ning arvestama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätteid Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706), artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid.

(6) Strateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõtete järgimist ja sihtide saavutamist tasakaalustatud regionaalset arengut, soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi, ligipääsetavust ning keskkonna- ja kliimaeesmärgi toetaval moel hinnatakse toetuse andmise üle otsustamisel järgmiste näitajatega, millele vastavuse tagamisel lähtub taotleja rakendusüksuse veebilehel avaldatud selgitavast juhisest:

1) väljaspool Harjumaad loodud sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta Euroopa Liidu 27 keskmisest;

2) ressursitootlikkus.

§ 4. Rakendusasutus ja rakendusüksus

(1) Rakendusasutus on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

(2) Rakendusüksus on Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus.

§ 5. Koostööprojektide tingimused

(1) Toetuse saaja ja partneri koostöös projekti elluviimise tingimused, kulude, riskide ja tulemuste jagamine, tulemuste levitamine, partnerile makstava tasu tingimused ning koostööprojekti

tulemusena loodava intellektuaalomandi õiguste kasutamine ja jaotamine lepatakse kokku koostöölepingus. Partnerile makstav tasu peab vastama vähemalt partneri tegevuse tulemusena tekkinud intellektuaalomandi õiguste turutingimustele.

(2) Koostööprojekti ei saa toetuse saaja koostöötingimustest tulenevalt teadus- ja arendusasutuse kaudu kaudset riigiabi, kui on täidetud vähemalt üks Euroopa Komisjoni 28. oktoobri 2022. a teatise 2022/C 414/01 „Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistik“ (ELT C 414, 28.10.2022, lk 1–38) punktis 29 nimetatud tingimus.

(3) Teadus- ja arendusasutusele tema tegevuse tulemusena tekkinud intellektuaalomandi õiguste eest makstav tasu vastab turutingimustele, kui see tasu võimaldab teadus- ja arendusasutusel kõnealustest intellektuaalomandi õigustest saada kogu majanduslikku tulu ja kui on täidetud vähemalt üks lõikes 2 nimetatud teatise punktis 30 nimetatud tingimus.

(4) Kui enne koostööprojekti elluviimist ei ole teadustöö tulemusel tekkivad intellektuaalomandi õigused või nende turutingimustele vastav hind selged, tagab toetuse saaja, et lõikes 3 sätestatud tasu suurus määratakse kulupõhiselt. Koostööleping peab sisaldama sätet, mille kohaselt vaatavad pooled teadustöö järel üle tasu suuruse ning vajaduse korral muudavad seda, lähtudes teadustöö tulemusel tekkinud intellektuaalomandi õigustest ja nende turutingimustele vastavast hinnast.

2. peatükk

Toetatavad tegevused, toetuse andmise tingimused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

§ 6. Toetatavad tegevused ja toetuse andmise tingimused

(1) Toetatakse järgmisi §-s 3 nimetatud eesmärke, tulemusi ning tulemus- ja väljundnäitajaid saavutada aitava projekti tegevusi:

- 1) rakendusuuring;
- 2) tootearendus;
- 3) punktis 1 või 2 nimetatud tegevuse teostatavusuuring;
- 4) punktis 1 või 2 nimetatud tegevusega seotud intellektuaalomandi esmakaitse taotlemine.

(2) Lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud tegevusi toetatakse, kui neid tehakse koos rakendusuuringu või tootearendusega.

(3) Toetatakse ka rakendusuuringu ja tootearenduse projekti elluviimist tõhusas koostöös, kui tõhusat koostööd tehakse:

- 1) üksteisest sõltumatute ettevõtjate vahel, kellest vähemalt üks on väike- ja keskmise suurusega ettevõtja, või projekt viiakse ellu vähemalt kahes Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Liidu liikmesriigis ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingus osalevas riigis ning ükski ettevõtja ei kanna üle 70 protsendi abikõlblikest kuludest või
- 2) ettevõtja ja vähemalt ühe teadus- ja arendusasutuse vahel, kes kannab vähemalt kümme protsenti abikõlblikest kuludest ja kellel on õigus avaldada oma uuringu tulemused.

(4) Toetatakse tegevusi, mis on kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“, mille tulemusena ei tekitata olulist kahju keskkonnanäesmärkidele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artikli 17 tähenduses.

§ 7. Kulude abikõlblikkus

(1) Abikõlblik on § 6 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud tegevuseks vajalik kulu:

- 1) projektiga seotud personalikulu vastavalt ühendmääruse § 16 lõike 1 punktidele 1–6, lõikele 4 ning üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 3 punktile a;
- 2) turutingimustel välisallikast ostetud või litsentsitud lepingulise teadusuuringu, teadmise ja patendi kulu ning üksnes projekti jaoks kasutatud nõustamisteenuse ja muu sarnase teenuse kulu;
- 3) projekti abikõlblikkuse perioodil ostetud või renditud vahendite ja seadmete soetamise kulu proportsionaalselt nende kasutusajale projektis;
- 4) materjali ja tarvikute kulu.

(2) Abikõlblik on § 6 lõike 1 punktis 4 nimetatud tegevuseks vajalik patendi ja muu immateriaalse vara, välja arvatud kaubamärgi, omandamise, valideerimise ja kaitsmise kulu.

(3) Abikõlblik on üksnes projektiga otseselt seotud pangaülekandega tasutud kulu.

(4) Abikõlblikud ei ole lisaks ühendmääruse §-s 17 loetletud kuludele projekti partnerite vaheliste tehingute kulud.

§ 8. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses määratud ajavahemik, mil projekti tegevused algavad ja lõppevad ning projekti elluviimiseks vajalikud kulud tekivad.

(2) Projekti abikõlblikkuse periood algab taotluse rakendusüksusele esitamise kuupäevast või taotluses märgitud ja taotluse rahuldamise otsuses määratud hilisemast kuupäevast, kuid hiljemalt neli kuud pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemise kuupäeva, ning lõpeb taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval, kuid hiljemalt 31. oktoobril 2029.

(3) Toetuse taotleja ei tohi alustada projekti tegevusi ega võtta kohustusi nimetatud tegevuste elluviimiseks enne rakendusüksusele taotluse esitamist.

(4) Projekti abikõlblikkuse periood on kuni 36 kuud.

(5) Toetuse saaja võib taotleda abikõlblikkuse perioodi pikendamist kuni kuue kuu võrra mõjuval põhjusel ja tingimusel, et saavutatav tulemus on endiselt seotud käesoleva määruse eesmärkide ja projektiga ning projekti tegevused viiakse ellu hiljemalt 2029. aasta 31. oktoobriks. Pikendamise korral võib abikõlblikkuse periood ületada lõikes 4 sätestatud abikõlblikkuse perioodi kestust.

(6) Projekt lõpeb, kui rakendusüksus on lõpparuande heaks kiitnud ja teinud toetuse saajale lõppmakse.

§ 9. Toetuse suurus ja osakaal

(1) Toetuse miinimumsumma ühe projekti kohta on 250 000 eurot ja maksimumsumma 3 000 000 eurot.

(2) Toetuse maksimaalne osakaal § 6 lõike 1 punktis 1 või 3 nimetatud tegevuse puhul on:

- 1) 70 protsenti abikõlblikest kuludest, kui taotleja on väikeettevõtja;
- 2) 60 protsenti abikõlblikest kuludest, kui taotleja on keskmise suurusega ettevõtja;
- 3) 50 protsenti abikõlblikest kuludest, kui taotleja on suurettevõtja.

(3) Toetuse maksimaalne osakaal § 6 lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevuse puhul on:

- 1) 45 protsenti abikõlblikest kuludest, kui taotleja on väikeettevõtja;
- 2) 35 protsenti abikõlblikest kuludest, kui taotleja on keskmise suurusega ettevõtja;

3) 25 protsenti abikõlblikest kuludest, kui taotleja on suurettevõtja.

(4) Toetuse maksimaalne osakaal § 6 lõike 1 punktis 4 nimetatud tegevuse puhul on:

1) 50 protsenti abikõlblikest kuludest, kui toetust antakse kooskõlas üldise grupierandi määruse artikliga 28;

2) 80 protsenti abikõlblikest kuludest, kui toetust antakse kooskõlas vähese tähtsusega abi määrusega.

(5) Paragrahvi 6 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuseks antava toetuse maksimaalne osakaal on 15 protsendipunkti võrra suurem, kui projekt hõlmab tõhusat koostööd ja täidetud on üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 6 punkti b alapunktis i nimetatud tingimus, kuid toetuse osakaal ei ületa 80 protsenti abikõlblikest kuludest.

(6) Omafinantseeringuna ei käsitata muud riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse, Euroopa Liidu institutsiooni või fondi või muudest välisvahenditest antud tagastamatut toetust.

3. peatükk

Täiendavad nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele

§ 10. Nõuded taotlejale ja partnerile

(1) Taotleja ja partner peavad vastama järgmistele nõuetele:

1) taotleja on Eesti äriregistris registreeritud äriühing;

2) partner on Euroopa Liidu liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis, Euroopa Liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riigis, Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni riigis või Šveitsi Konföderatsioonis (edaspidi koos *välisriik*) registreeritud juriidiline isik või teadus- ja arendusasutus;

3) taotleja ja partneri üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei tohi olla algatatud sundlõpetamis-, likvideerimis- või pankrotimenetlust.

(2) Kui partneriks on välisriigi juriidiline isik või teadus- ja arendusasutus, kohaldatakse lõike 1 punktis 3 ja ühendmääruse § 3 lõike 2 nõudeid lähtuvalt selle riigi õigusaktidest, kus partner on registreeritud.

§ 11. Nõuded taotlusele

Taotlus peab sisaldama järgmist teavet:

1) taotleja nimi ja registrikood ning partneri kaasamise korral partneri nimi ja registrikood;

2) teave, kas taotleja on väike-, keskmise suurusega või suurettevõtja;

3) projekti elluviimise koht kohaliku omavalitsuse üksuse täpsusega;

4) projekti nimetus, taotletava toetuse suurus, projekti eelarve, rakendamise algus- ja lõppkuupäev ning eesmärgid ja oodatavad tulemused;

5) partneri kaasamise korral partneri esindusõigusliku isiku allkirjastatud vorm partneri andmetega;

6) strateegia „Eesti 2035“ kinnitatud strateegilisi sihte ja aluspõhimõtteid ning näitajaid saavutada aitavad tegevused § 3 lõikes 6 nimetatud asjaomaste horisontaalsete põhimõtete kaupa;

7) toetuse taotleja ja ettevõtjast partneri kavandatava teadus- ja arendustegevusse tehtava investeeringu suurus, uuest või oluliselt muudetud tehnoloogiast, tootest või teenusest saadav müügitulu ning ettevõtja teadus- ja arendustöötajate arv taotluse esitamise aastale eelnenud majandusaastal, toetuse taotlemise aastal ja viie aasta jooksul pärast projekti rakendamise lõppu;

8) taotleja ja ettevõtjast partneri kasumiaruanne ja bilanss taotluse esitamisele eelnenud kvartali seisuga;

- 9) eelnõustamise käigus positiivse eelhindangu saanud projektiplaan;
- 10) teave projektile või projekti tegevusele ühest või mitmest teisest meetmest või muudest kohaliku omavalitsuse üksuse, riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest varem eraldatud toetuse ja välisabi kohta;
- 11) taotleja ja partneri kinnitus omafinantseeringu kohta;
- 12) kinnitus, et projekti elluviimisel ei riivata Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõiguseid ja projekti elluviimisel järgitakse põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“;
- 13) volikiri, kui taotleja või partneri esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel.

4. peatükk **Toetuse taotlemine**

§ 12. Toetuse taotlemine

- (1) Toetust on võimalik taotleda jooksvalt kuni eelarvevahendite ammendumiseni või toetuse taotlemise perioodi lõppemiseni.
- (2) Taotluste vastuvõtmise alustamisest, lõpetamisest ja peatamisest ning toetuse eelarvest annab rakendusüksus teada oma veebilehel kooskõlastatult rakendusasutusega.
- (3) Hetkest, mil menetluses olevate taotlustega, mille kohta ei ole tehtud rahuldamise või rahuldamata jätmise otsust, taotletava toetuse summa võrdsustub toetuse eelarve vaba jäägiga, peatab rakendusüksus taotluste vastuvõtmise ja menetleb menetluses olevaid taotlusi nende esitamise järjekorras. Taotluste vastuvõtmist jätkatakse rahaliste vahendite vabanemise või rahaliste vahendite lisandumise korral toetuse eelarvesse.

§ 13. Eelnõustamine

- (1) Enne toetuse taotlemist peab taotleja läbima rakendusüksuse eelnõustamise.
- (2) Eelnõustamise käigus esitab taotleja e-kirja teel rakendusüksuse etteantud vormil projektiplaan ja § 11 punktides 4, 7, 8 ja 11 nimetatud dokumendid. Eelnõustamise käigus selgitab rakendusüksus toetuse andmise aluseid, juhib tähelepanu kavandatava projekti võimalikele tehnilistele ja sisulistele puudustele ning annab soovitusi ja teeb ettepanekuid puuduste kõrvaldamiseks.
- (3) Rakendusüksus annab eelnõustamise käigus projektiplaanile positiivse eelhindangu, kui projektiplaan vastab §-s 3 nimetatud eesmärgile ja tulemusele.
- (4) Positiivne eelhindang ei ole rakendusüksusele taotluse rahuldamisel siduv.

5. peatükk **Taotluse menetlemine**

§ 14. Taotluse menetlemine

- (1) Taotluse menetlemise tähtaeg on 40 tööpäeva alates taotluse esitamisest rakendusüksusele. Taotluse esitamise aeg on kuupäev, millal taotleja esitab taotluse e-toetuse keskkonnas.
- (2) Taotluse menetlemise aega võib rakendusüksus pikendada ühendmääruse § 6 lõikes 2 nimetatud juhul kuni kümne tööpäeva võrra.

(3) Rakendusüksus jätab taotluse rahuldamata seda sisuliselt hindamata, kui:

- 1) taotleja ei ole lõikes 2 nimetatud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud;
- 2) taotleja, partner või taotlus ei vasta vähemalt ühele määruises sätestatud nõudele ning mittevastavust ei ole võimalik kõrvaldada;
- 3) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab õigusvastaselt otsuse tegemist.

§ 15. Valikukomisjoni moodustamine

(1) Taotluste hindamiseks kasutatakse eksperte ja valikukomisjoni. Taotluse esmase hindamise viivad läbi vähemalt kaks eksperti.

(2) Valikukomisjoni koosseisu avaldab rakendusüksus enne taotluste vastuvõtmist rakendusüksuse veebilehel, kooskõlastades selle koosseisu enne rakendusasutusega.

(3) Valikukomisjoni liikmed ja eksperdid peavad kinnitama oma erapooletust ja sõltumatust hinnatavatest taotlustest ja taotlejatest. Kui valikukomisjoni liige või ekspert on seotud taotluse ettevalmistamisega või taotleja või partneriga, kohustub ta teavitama rakendusüksust huvide konfliktist ning ennast hindamiselt viivitamatult taandama.

§ 16. Taotluste hindamine, valikukriteeriumid ja -metoodika

(1) Paragrahvi 6 lõike 1 punktides 1–4 nimetatud tegevuste elluviimiseks esitatud taotluses kirjeldatud projekti hinnatakse järgmiste ühendmääruse § 7 lõikes nimetatud valikukriteeriumite alusel, mille osakaalud koondhindest on järgmised:

- 1) projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele – 20 protsenti koondhindest;
- 2) projekti majanduslik põhjendatus ja taotleja äriplane suutlikkus projekti ellu viia – 35 protsenti koondhindest;
- 3) projekti tehnoloogiline põhjendatus, taotleja tehnoloogiline suutlikkus projekti ellu viia ja projekti kuluefektiivsus – 30 protsenti koondhindest;
- 4) projekti kooskõla taotlusvooru kinnitatud kaitsetööstusvaldkondadega – kümme protsenti koondhindest;
- 5) projekti kooskõla strateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega – viis protsenti koondhindest.

(2) Taotlust hinnatakse skaalal 0–4 punkti, millest 0 punkti on mitterahuldav ja 4 punkti suurepärase. Taotlusele antav koondhinne kujuneb valikukriteeriumide alusel antud punktide kaalutud keskmisest.

(3) Kui ekspertide antud punktid on samad või suuremad § 17 lõike 1 punktides 1–3 sätestatud lävenditest, hindab taotlust lisaks valikukomisjon, kellel on õigus ekspertide antud kaalutud keskmisi punkte muuta.

(4) Taotlusi hinnatakse rakendusüksuse kinnitatud hindamismetoodika alusel. Hindamismetoodika koostamisel lähtub rakendusüksus lõikes 1 nimetatud valikukriteeriumidest. Hindamismetoodika kooskõlastatakse enne kinnitamist rakendusasutusega ja ühendmääruse § 48 lõikes 1 nimetatud asutustega.

(5) Rakendusüksus avaldab hindamismetoodika enne taotluste vastuvõtmise alguskuupäeva rakendusüksuse veebilehel.

§ 17. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) Taotlus rahuldatakse, kui see vastab kõikidele käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja järgmistele tingimustele:

- 1) on § 16 lõikes 1 sätestatud valikukriteeriumide alusel saanud koondhindeks vähemalt 2,50;
- 2) on § 16 lõikes 1 punktides 1–4 sätestatud valikukriteeriumides saanud hinde vähemalt 2,50;
- 3) on § 16 lõikes 1 punktis 5 sätestatud valikukriteeriumis saanud hindeks vähemalt 2,00;
- 4) taotletava toetuse summa ei ületa toetuse eelarvet.

(2) Taotlus jäetakse rahuldamata vähemalt ühe järgmise asjaolu esinemise korral:

- 1) taotleja, partner või taotlus ei vasta käesoleva määruse nõudele;
- 2) eksperdid või valikukomisjon on taotlust hinnanud lõike 1 punktides 1–3 sätestatud hinnetest madalama hindega;
- 3) taotlust ei ole võimalik rahuldada toetusteks ettenähtud eelarvevahendite ammendumise tõttu ega osaliselt rahuldada;
- 4) taotluses on esitatud ebaõigeid või puudulikke andmeid või taotleja mõjutab õigusvastaselt otsuse tegemist.

(3) Taotluse rahuldamise otsuses kehtestatakse projekti elluviimise tingimused ning aruannete esitamise tähtajad ja kord.

6. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 18. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine

(1) Kui taotluse rahuldamise otsuse muutmine seisneb ühendmääruse § 12 lõike 2 punktides 1–3 nimetatud asjaolude muutmises, kontrollitakse enne otsuse tegemist muudatuse asjakohasust ja vajalikkust ning vajaduse korral ka § 16 lõikes 1 sätestatud projektide valikukriteeriumite alusel, kaasates vajaduse korral eksperte või valikukomisjoni.

(2) Rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui soovitatav muudatus ei aita saavutada projekti eesmärke või projekti tegevusi tõenäoliselt ei lõpetata projekti abikõlblikkuse perioodil ja muudatus ei ole kooskõlas riigiabi reeglitega.

(3) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab rakendusüksus 20 tööpäeva jooksul vastavasisulise taotluse saamisest arvates. Kui muutmistaotluse menetlemisel avastatakse puuduseid või vajatakse lisateavet, teatatakse sellest viivitamata toetuse saajale ja antakse lisateabe esitamiseks kuni kümme tööpäeva, mille võrra pikeneb muutmistaotluse menetlemise tähtaeg.

(4) Taotluse rahuldamise otsust võib muuta tagasiulatuvalt, kui see aitab saavutada projekti tulemusi ja muudatus on põhjendatud.

§ 19. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse osaliselt või täielikult kehtetuks, kui:

- 1) toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsust või ei kasuta toetust käesolevas määruses ettenähtud tingimustel;
- 2) projekti tegevusi ei ole võimalik lõpetada 2029. aasta 31. oktoobriks.

7. peatükk

Aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused

§ 20. Aruannete esitamine

- (1) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele vahe- ja lõpparuanded taotluse rahuldamise otsuses kindlaks määratud tingimustel ja tähtaegadel. Kui vahearuande ja lõpparuande esitamise vaheline aeg või projekti kestus on lühem kui kuus kuud, esitatakse vaid projekti lõpparuanne. Aruannete vormid kehtestab rakendusüksus.
- (2) Projekti vahearuandes kajastatakse projektiplaanis seatud tulemuste saavutamist ja antakse hinnang projekti edenemise kohta, kirjeldatakse tehtud tööd ja esitatakse järgmise aruandlusperioodi tegevuskava.
- (3) Projekti lõpparuanne peab sisaldama projekti elluviimise kirjeldust ja teavet projekti tulemuste saavutamise kohta, sealhulgas tehtud töid, teavet strateegia „Eesti 2035“ põhimõtete järgimise ja näitajate saavutamise kohta ning hinnangut projekti tulemuslikkusele ja elluviimisele.
- (4) Rakendusüksus kinnitab vahearuande ja lõpparuande või lükkab need tagasi 30 tööpäeva jooksul selle rakendusüksusele esitamisest arvates. Rakendusüksusel on õigus nõuda aruande täiendamist määratud tähtaja jooksul.
- (5) Rakendusüksus võib kaasata vahearuande ja lõpparuande hindamisse eksperte. Eksperti kasutamise korral pikeneb aruande menetlemise tähtaeg hindamiseks kuluva aja võrra. Eksperti kasutamisest teavitab rakendusüksus toetuse saajat viivitamata.
- (6) Toetuse saaja esitab järelaruande rakendusüksuse nõudmisel ja kehtestatud vormil kuni kolme aasta jooksul pärast projekti lõppemist. Projekti järelaruanne sisaldab teavet uue toote või teenuse müügi käibe ja ekspordi kohta ning hinnangut projekti tulemuste kasutuselevõtu kohta.

§ 21. Toetuse maksmise tingimused

- (1) Toetust makstakse ühendmääruse § 27 lõike 1 punkti 1 kohaselt tasutud kulude alusel.
- (2) Abikõlblike kulude ja omafinantseeringu tõendamisel arvestatakse üksnes kuludokumentide alusel tasutud kulusid. Kuludokumendi abikõlblike kulude summa peab olema ilma käibemaksuta vähemalt 100 eurot.
- (3) Makse saamise aluseks olevaid dokumente ja tõendeid esitatakse kõige tihedamini üks kord kvartalis.
- (4) Lõppmakse tehakse pärast projekti tegevuste elluviimist ja tulemuste saavutamist ning lõpparuande kinnitamist.
- (5) Rakendusüksus võib teha toetuse maksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse, kui:
 - 1) esitatud kulu ei vasta taotluses esitatud projekti abikõlblikkuse perioodile, tegevustele, abikõlblikkuse nõuetele või projekti eesmärgile;
 - 2) tegevusele ei saa toetust maksta või tegevuse elluviimine on tõendamata;
 - 3) rakendusüksus on jätnud vastava aruandlusperioodi vahe- või lõpparuande kinnitamata;
 - 4) toetuse saaja ei ole tagasimakstavat toetust tagasi maksnud;
 - 5) toetuse saaja rikub käesolevas määruses sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või toetuse rahuldamise otsuses määratud;

- 6) toetuse saaja majanduslik olukord on niivõrd halvenenud, et toetuse kasutamine või projekti tegevuste elluviimine on ohustatud;
- 7) toetuse saaja ei täida § 22 lõike 2 punktis 5 sätestatud kohustust.

(6) Välisriigi registris registreeritud partneri kulude tõendamiseks esitab toetuse saaja rakendusüksusele partneri kulude abikõlblikkuse auditaruande, mille on teinud partneri asukoha riigi sõltumatu ja sertifitseeritud audiitor ning milles on kinnitatud, et partneri kulud on kooskõlas üldise grupierandi määrusega või vähese tähtsusega abi määrusega, käesoleva määrusega ning asukohariigi õigusaktide ja üldtunnustatud raamatupidamistavaga.

8. peatükk

Toetuse saaja ja rakendusüksuse täiendavad õigused ja kohustused

§ 22. Toetuse saaja õigused ja kohustused

(1) Toetuse saajal on õigus saada rakendusüksuselt teavet ja selgitusi, mis on seotud käesolevas määruses sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega.

(2) Toetuse saaja täidab lisaks ühendmääruse §-des 10 ja 11 sätestatud kohustustele järgmisi kohustusi:

- 1) kasutab toetust vastavalt taotluse rahuldamise otsusele;
- 2) tagab projekti juhtimise ja eduka elluviimise taotluse rahuldamise otsuses kindlaks määratud tähtaegade ja tingimuste kohaselt;
- 3) säilitab taotluse, toetuse ja projekti elluviimisega seotud dokumente vähemalt kümme aastat taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates;
- 4) esitab rakendusüksusele § 5 lõikes 1 sätestatud koostöölepingu;
- 5) täidab riiklike maksude ja maksete tasumise kohustuse nii, et maksu- ja maksevõlg ei tohi olla suurem kui 100 eurot, või järgib selle tasumise ajatamisel ajatamiskava.

§ 23. Rakendusüksuse õigused ja kohustused

(1) Rakendusüksusel on õigus:

- 1) teha toetuse saaja juures kuludokumentide ja projekti tegevuste kontrolli;
- 2) tutvuda projekti ettevalmistamise ja tööde tegemise käigus koostatavate dokumentidega;
- 3) nõuda taotluses kirjeldatud projekti kestuse, tegevuste, eesmärkide, tulemuste ja kulude kohta lisaandmete ja -dokumentide esitamist, mis tõendavad projekti nõuetekohast elluviimist ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 4) lõpetada toetuse väljamaksmine ning nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui toetuse saaja rikub ÜSS2021_2027-s ja selle alusel antud määrustes sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses ettenähtust;
- 5) vähendada toetuse suurust proportsionaalselt taotluse rahuldamise otsuses kinnitatud projekti maksumuse vähenemisega.

(2) Rakendusüksus täidab lisaks ÜSS2021_2027 § 8 lõikes 2 sätestatule järgmisi kohustusi:

- 1) teavitab toetuse saajat tema suhtes vastuvõetud otsusest;
- 2) kontrollib projekti elluviimist;
- 3) seirab eelarve rahalisi jääke ja vajaduse korral esitab rakendusasutusele asjakohase ülevaate;
- 4) säilitab riigiabi ja vähese tähtsusega abi andmisega seotud andmeid koos teabe ning vajalike lisadokumentidega kümme aastat alates viimase abi andmisest;
- 5) koostab seirearuande ja lõpparuande, kinnitab aruandes sisalduvate andmete õigsust ning edastab aruande rakendusasutusele;
- 6) esitab toetuse andmise ja kasutamise aruandluse jaoks vajalikke andmeid;

- 7) koostab ja avaldab ülevaateid toetuse andmisest ja kasutamisest;
8) teavitab rakendusametust toetuse kasutamise takistustest.

9. peatükk

Vaied

§ 24. Vaie esitamine ja menetlemine

Rakendusüksuse toimingu või otsuse peale esitatakse enne halduskohtusse kaebuse esitamist vaie rakendusüksusele ÜSS2021_2027 §-s 31 sätestatud korras. Vaie lahendab rakendusüksus.

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Ahti Kuningas
kantsler